

ZVLÁŠTNÍ ZPRAVODAJ

MĚSTA ROUSÍNOVA

ČERVEN 2008

ZDARMA

VYDÁVÁ MĚSTSKÝ ÚŘAD ROUSÍNOV

Jak dál v životním prostředí

Všichni v Rousínově si určitě všimli prací na kanalizačních sběračích. I když nejsou ještě práce hotovy, musíme se intenzivněji zabývat také problémem tuhých domovních odpadů (TDO).

Proč? Za likvidaci TDO platíme stále víc. A to jak město, tak občané. V loňském roce město zaplatilo za svoz TDO 3115 tis. Kč, od občanů vybralo 2180 tis. Kč, přičemž každý občan platil 460 Kč. Celkové náklady na občana jsou 660 Kč. Město tedy dotuje každého občana asi 200 Kč.

Stále stoupají náklady za svoz. Zvyšuje se objem TDO ukládaných na skládku z města Rousínova:

Roky	Uloženo na skládku
Rok 1995	1031 tun
Rok 1999	1107 tun
Rok 2003	1777 tun
Rok 2007	1967 tun
Rok 2011	???? tun

Zvyšují se také poplatky za ukládání na skládku. Podle návrhu nového zákona se má poplatek za ukládání na skládku zvýšit ze současných 400 Kč na 1500 Kč/t v roce 2012. To znamená obrovský nárůst ceny. Znamenalo by to, že občan by platil 750 Kč/rok a město doplácelo téměř 2 mil. Kč. To je neúnosné jak pro občany, tak pro rozpočet města. Proto musíme dříve, než k tomu dojde, udělat všechno, co je v našich silách, abychom tomu zabránili. Co můžeme proti tomu dělat?

Třídít důsledně odpad. V průměrné popelnici se dle společnosti Ekocom nachází tříditelný materiál ve složení:

Papír	22 %
Sklo	9 %
Plast	13 %
Bioodpad	18 %
Celkem	60 %

To znamená, že jsme teoreticky schopni snížit

objem ukládaných TDO na skládku na polovinu. Pokud se k této hranici přiblížíme, nebude nutné přijmout tak razantní zdražení. Abychom nemuseli zvedat cenu na občana přes 500 Kč v příštím roce, musíme snížit v prvním kroku četnost vyvážení popelnice po celý rok ve 14 denním cyklu.

Zvládneme to? Podmínkou je, že musíme všichni. Třídění je náročné, ale v konečném důsledku se vyplatí nám všem. Jak úsporou peněz, tak lepší ochranou životního prostředí.

Věřím, že jak aktivně většina občanů přijala nutnost provedení kanalizace, tak s pochopením přijme i nutnost třídění TDO.

V tomto speciálním vydání Zpravodaje je uvedeno jak třídít, jak odstraňovat odpad, co kam patří a co město připravuje. Je to souhrn námětů, které vyplynuly ze schůzek s občany, které budou pokračovat. Pro informace o životním prostředí je instalovaná skříňka na Sušilově náměstí vedle fary.

František Havíř

Odpadové hospodářství

Dnešní zpravodaj je zaměřen především na odpadové hospodářství. Součástí je i několik článků, které vás mají informovat a přesvědčit o užitečnosti třídění odpadů.

Tuhý komunální odpad obsahuje vysoké procento materiálu, které se z něj vyplatí získat. Třídění má pro nás dvojitý efekt:

1. odpad, který se vytřídí, se nemusí vozit na skládku a nemusíme za něj platit vysoké skládkové, které má do roku 2013 vzrůst více jak trojnásobně.

2. za vytříděný odpad dostáváme dotace podle množství a kvality a tím se nám snižují náklady na provoz odpadového hospodářství.

Odpad se třídí, aby ho bylo možno recyklovat a tím se šetřilo přírodními zdroji. Třídění odpadu má proto hlavně velký ekologický význam.

Žádáme Vás proto, abyste v maximální míře odpad třídili a ukládali do přistavených nádob. V současné době lze z komunálního odpadu do těchto nádob vytřídít a průmyslově zpracovat tyto neznečištěné druhotné suroviny:

1. Veškeré plasty, polystyreny, fólie, nápojové kartony – žluté kontejnery
2. Papír – modré kontejnery
3. Sklo bílé – zelené kontejnery s bílým víkem
4. Sklo barevné – zelené kontejnery

Ve sběrném dvoře v Rousínově máte možnost kromě výše uvedených odpadů dále odevzdat velkoobjemový odpad, nebezpečný odpad, elektrozařízení, elektrospotřebiče, autobaterie, pneumatiky, malé

množství stavební sutě apod. Likvidace tohoto odpadu nás ročně stojí cca 554 000 Kč. V současné době je v platnosti zákon, který nařizuje výrobcům a prodejcům některého zboží (např. pneumatik, elektro zboží apod.) odebírat staré výrobky zdarma proti nákupu výrobku nového. **Využívejte maximálně této možnosti.**

Po vytřídění výše vyjmenovaných složek odpadu se v popelnici velice často vyskytuje odpad, který tam nepatří. Jedná se o **bioodpad**. Tento odpad vytváří na skládkách jedovatý metan a kyslík uhlíkatý, - plyny, které nám otravují a ničí ovzduší. Bioodpad lze přirozenou cestou zpracovat kompostováním na hromádách nebo v kompostérech. Kompostéry jsou vhodné pro ty, kteří mají malé zahrádky a méně odpadu. Dřevěné komposty lze umístit vpodstatě kdekoli – na zahradě, na školní zahradě, na veřejných prostranstvích. Dobře založený kompost nesmrdí. Výhody kompostování jsou jed-

noznačné: šetříme peníze za odvoz a skládkování odpadu a získáváme kvalitní biologický materiál ke zlepšení úrodnosti zahrady. Nepovažujeme za vhodné likvidovat tento materiál v průmyslových kompostárnách, kde se za zkompostování hradí 300 - 500 Kč za 1 t bioodpadu, plus náklady na nádoby, dopravu, manipulaci a jiné. Proto se na Vás obrácíme ze žádostí, abyste veškeré listí, trávu, zbytky po sklizni, kuchyňské odpady, hlinu nevhazovali do popelnice, ale zpracovávali na svých pozemcích kompostováním. Vždyť výroba vlastního kompostu a jeho přidávání do půdy je jedna z nejlepších věcí – pokud ne ta nejdůležitější vůbec – kterou může udělat každý z nás, aby prospěl planetě.

Závěrem Vás chceme požádat o udržování pořádku kolem sběrných míst. Odpad vhaďte do určených nádob nebo ukládejte **ve sběrném dvoře, který je otevřen každou středu od 13 do 18 hod. a každou sobotu od 8 do 12 hod.**

Do kontejneru patří:

- noviny • časopisy • školní sešity
- knihy • katalogy • reklamní letáky
- psací a balicí papír • krabice a kartony • telefonní seznamy

Do kontejneru nepatří:

- domovní odpad • znečištěný papír, obaly od másla • nápojové kartony od mléka a nápoju

Do kontejneru patří:

- barevné sklo • barevné tabulové sklo
- veškeré barevné obalové sklo (láhve od nápojů, skleněné nádoby apod.)

Do kontejneru nepatří:

- sklo s drátěnou vložkou • televizní obrazovky • plexisklo • keramika
- porcelán • autosklo • zrcadlo
- bílé sklo

Do kontejneru patří:

- bílé sklo • bílé tabulové sklo
- veškeré bílé obalové sklo (láhve od nápojů, skleněné nádoby apod.)

Do kontejneru nepatří:

- sklo s drátěnou vložkou • televizní obrazovky • plexisklo • keramika
- porcelán • autosklo • zrcadlo
- barevné sklo

Do kontejneru patří:

- PET lahve • nápojové kartony od mléka a nápoju • sáčky, folie • polystyren
- kelímky od másla a jogurtů • plastové obaly od aviváží, šamponů apod.

Do kontejneru nepatří:

- domovní odpad • kabely • linoleum
- PVC • textil • videokazety

S čím si při třídění odpadů nevíte rady?

Někteří z nás už třídí víc než poctivě. Někdy však také narazí na problém „kam s ním“.

Likvidace **velkoobjemového a nebezpečného** druhu odpadu – nábytek, počítače, televizory, jakákoliv **elektrozařízení**, staré mobily, zářivky a nespolehlivě barva. Vše vyjmenované patří na sběrný dvůr, kde vám obsluha pomůže s odpovídajícím uložením odpadu. Pokud máte nějaký odpad ve větším množství, zajedte s ním na sběrný dvůr. V žádném případě jej nenechávejte ležet u kontejneru. Také je zbytečné, abyste velkoobjemovým odpadem zaplnili celý kontejner. **Víčka od PET lahví** můžete bez problémů vhadzovat do žlutého kontejneru společně s pečlivě sešlápnutou lahví. Někteří z vás netřídí **papírové obálky s fólií v okénku**, protože na oddělování papíru a fólie nemají čas. Na to žádný čas nepotřebujete, v tomto případě vhodte tento druh obálky celý do modrého kontejneru. Zpracovatelé si už v dnešní době umějí s tímto druhem odpadu poradit. Někdo z vás třeba netřídí **kelímky od jogurtů**, protože mu přijde nesprávné odkládat do kontejneru kelímek znečištěný zbytky jídla. Kelímek však stačí lehce vypláchnout vlažnou vodou a následně vytrít do žlutého kontejneru.

Naproti tomu **celofán** patří do směsného odpadu, jelikož se tato komodita nedá zatím efektivně zpracovat.

Jak nakládáte s **nápojovými kartony**? Tyto se v našem městě vhadzují do žlutých kontejnerů společně s plasty. Na dotřídování lince ve Vyškově se vytřídí.

Při výrobě bílého/čirého skla se nikdy nesmí dostat do pece sklo barevné. Dělením skla na barevné a čiré již při třídění klesají ekonomické náklady na zpracování skla a podmínka jednobarevnosti skla je splněna. Drátěné sklo, autosklo, porcelán, zrcadla a keramika do kontejneru na sklo nepatří!

Co patří do nebezpečného odpadu: **Nebezpečný odpad** je vše, co se dostalo do styku s chemikáliemi, prostředky na hubení hmyzu nebo proti plísni, patří tam také autobaterie, zářivky, mrazničky, použité motorové oleje nebo například většina lepidel. Pokud si nejste jisti, zda váš odpad patří do nebezpečného odpadu, obraťte se na sběrný dvůr, kde vám rádi poradí.

Někdy si stěžujete na přeplněné kontejnery. I když byl posílen svoz a byla přidána sběrná místa. V tomto případě je nejlepší počkat, až se kontejnery opět vyprázdní, než nechávat každý den odpady u kontejneru. Svaz papírů a plastů je každý týden v úterý, svaz skla 1x za měsíc v pátek.

Pokud si nebudete vědět rady s tříděním jakékoliv komodity, napište nám a my vám rádi poradíme.

Chápeme, že pro někoho může být třídění časově náročné, ovšem některým z Vás to vůbec nevadí, jako například jedné paní, která si pravidelně se psem zajede na delší procházku, aby vyhodila vytríděný odpad tam, kam patří. **Dobrý pocit, že se svým dílem podílíte na našem, co má smysl a přispívá k ochraně životního prostředí převládá nad vším ostatním.** Pokud vidíte, že váš soused odpady netřídí, zkuste ho přesvědčit, že to skutečně má smysl, protože tím dává odpadu šanci na recyklaci v nový výrobek.

Jak třídít v bytě

Několik rad a návrhů, jak prakticky a s úsporou prostoru zařídit místo pro třídění alespoň tří základních druhů recyklovatelného odpadu:

- tři igelitové tašky v papírové krabici
- na internetu si lze objednat koše na tříděný odpad – se dvěma nebo třemi kbelíčky
- některé obchodní domy s nábytkem nabízejí do vaší nové či již užívané kuchyně zabudování speciálního odpadkového koše pro tříděný odpad
- dřevěný regál se zásuvnými plastovými boxy na balkonu

• tři plastové boxy s víkem na chodbě před vaším bytem, který můžete používat společně se sousedy na patře.

Záměrně jsme vybrali pouze řešení pro byty, protože v domech o ideální místa pro třídění odpadu není nouze.

Kolik produkujeme odpadu

Každý z nás vyhodí za rok asi 150 - 200 kg odpadů. Pokud však odpady už doma třídíte a dáváte je do barevných kontejnerů, umožníte tak recyklaci více

než třetiny tohoto množství. Za rok tak můžete vytrdit až 30 kg papíru, 25 kg plastů, 15 kg skla.

Pokud budete jednotlivé druhy odpadů správně třídít, umožníte tak jejich další zpracování. Odpady, které vhodíte do barevného kontejneru, odveze velké svozové auto na dotřídovací linku. Odtud putují do zpracovatelských firem, kde z odpadů vznikají nové výrobky – tento proces se nazývá recyklace odpadu.

Co je to recyklace?

Při recyklaci jsou zpracovány odpady na nové materiály. Každý z nás svým chováním přímo ovlivňuje další „život“ odpadu - pokud ho správně roztřídíte, umožní tak jeho recyklaci a znovupoužití; pokud ho vyhodíte do popelnice, odpad se uloží na skládce nebo se jinak bez dalšího využití zlikviduje.

Recyklace papíru

Slisovaný sběrový papír poslouží k výrobě nového papíru, stejně jako když se vyrábí ze dřeva, přidává se do směsi na výrobu papíru. Papír je možné takto recyklovat asi **pětkrát až sedmkrát**. Výrobky z recyklovaného papíru: **novinový papír, sešity, lepenkové krabice, obaly na vajíčka, toaletní papír** apod.

Recyklace skla

Vytríděné sklo se rozdrtí a přidá do výchozí směsi k výrobě nového skla. Nejčastěji se takto vyrábí lah-

ve na minerálky a pivo a jiné skleněné výrobky. Ušetří se při tom mnoho energie a surovin, přičemž sklo se dá takto používat vlastně **donekonečna**.

Recyklace plastů

Každý druh plastů je zpracováván jinou technologií, protože mají odlišné složení a vlastnosti. Z PET láhví se vyrábějí vlákna, která se používají jako **výplň zimních bund a spacáků** nebo se **přidávají do tzv. zátežových koberců**. Z fólií (sáčků a tašek) se opět vyrábějí **fólie a různé pytle, např. na odpady**. Pěnový polystyren slouží k výrobě **speciálních cíhel**. Ze směsi plastů lze vyrábět **odpadkové koše, zahradní nábytek, zatravnovací dlažbu, protihlukové stěny u dálnic** apod.

Recyklace kovů

Kovové odpady ze sběren druhotných surovin či sběrných dvorů putují do hutí, kde přetaví. Potravinu

a barvy, které v nich zbyly, shoří při teplotě 1700°C. Z některých plechovek tak vznikne znovu **stejný výrobek**, nebo třeba různé **odlitky, tyče a desky**.

Recyklace nápojových kartonů

Nápojové kartony je možné recyklovat dvěma způsoby:

V papírnách – papír tvoří většinu tohoto obalu, takže je možné ho zpracovávat stejně jako starý papír. Zbytky hliníku a polyethylenu lze využít přímo v papírně při výrobě páry nebo pro ohřev vody či dále zpracovat na palety apod.

Na speciální lince – nápojové kartony se rozdrtí a drt se za tepla lisuje do desek, které je možné použít např. jako stavební izolace. Taková linka funguje také v ČR.

Co se děje se všemi odpady, které zodpovědně třídíte, naleznete na těchto webových stránkách: <http://www.jaktridit.cz/odpady/vyuziti.html>.

Bioodpad přímo v kuchyni

Bioodpad z domácnosti shromažďujeme odděleně od ostatního odpadu. Co do bioodpadu mohou odkládat. Pokud budu bioodpad dávat do kompostu, pak sem patří ovocné a zeleninové odpady, zbytky pečiva a obilnin, kávové a čajové zbytky, slupky – kůra citrusových plodů v malém množství, hnědá lepenka (rulky od toal. papíru, krabíčky od vajíček) a novinový papír v malém množství,

vaječné skořápky, trus malých zvířat, listů, uvadlé květiny. Ostatní zbytky jídel z kuchyně (kosti, odpady z masa, zbytky mléčných výrobků apod.) bude možné dávat do bioodpadu až bude bioodpad samostatně svážen v hnědých kontejnerech a likvidován v bioplynové stanici.

Na ukládání bioodpadu jsou vhodné nádoby, které umožňují odvětrávání a vysoušení bioodpadu. V kuchyni lze použít speciální kompostovatelné sáčky, které se v kompostu za 90 dní rozloží. Manipulace s bioodpadem je tak jednoduchá a čistá. Tyto sáčky jsou volně zavěšeny ve stoján-

ku, který lze připevnit na vnitřní stěnu dvířek kuchyňské linky. Sáček větrá a pokud je v bioodpadu dostatečný poměr suché části (lepenka, noviny), bioodpad ani po týdnu nezapáchá. Ale to už je sáček dávno plný. Bioodpad ukládejte i se sáčkem do kompostu nebo kompostéru. Komposty lze s úspěchem zakládat i při školách, školkách, na sídlištích. S minimálním úsilím tak lze získat výborný kompost např. pro pokojové květiny.

Zajímavé stránky o bioodpadu:

<http://www.hbabio.cz>

A jeden článek za všechny

Před týdnem jsem byla nemocná a bez nálady. Doma se válely prázdné plastové lahve a já byla líná dojít padesát metrů před dům ke kontejneru na plasty. Sešlápla jsem je s velkým přemlouváním a naházela do pytle na směsný odpad. Protože byl den svazu, tak jsem pytel vynesla před dům. Snad bych to i tak nechala, jenže to by nesměl kolem jít můj soused. Když jsem ho zahlédla, rychle jsem se sklonila k pytlí a předstírala jakousi činnost, aby neviděl, že v něm mám PET lahve. Nejspíš by nic neřekl a nejspíš by si ani nic špatného nepomyslel. Ale já si v té chvíli připadala jako kdybych udělala něco opravdu odporného. Prostě jsem se cítila jako břídil. Rozvázala jsem pytel, lahve vybrala a těch pár metrů se s nimi došourala ke kontejneru na plasty. Když jsem se vracela k domu, měla jsem

ze sebe tak dobrý pocit, že jsem zapomněla na to, že mi je zle a ještě udělala generální úklid domácnosti.

Nedá se nic dělat. Pokud chce člověk kráčet s dobou, může surfovat na internetu ze „superminipočítače“, mít mobil s fotoaparátem a auto se stahovací střechou. Jenže to všechno stojí velké peníze a za půl roku už je to „out“ a mizivost hodnoty je pětikrát rychlejší než opotřebení. Není tedy levnější, trvalejší a nekulí užitečnější si zaměstnat vlastním prahu, jak rádi říkáme, a vzít těch pár lahví a odnést je tam, kam patří? Neznamená náhoda být „in“, chovat se tak, aby se za sebe člověk nestyděl?

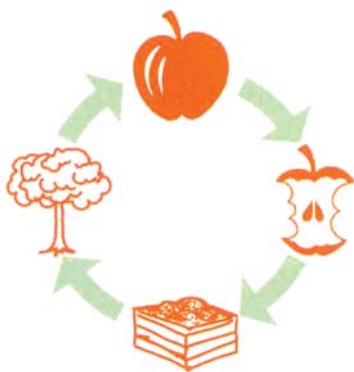
Kateřina Šarounová,
tisková mluvčí EKO-KOM, a. s.

Jak u nás doma třídíme odpad?

1. Letáky, noviny, časopisy, papíry s poznámkami k učení, lístky z autobusu, paragony z obchodu, obálky od dopisů, sáčky od mouky a cukru, krabičky od tavených sýrů, náviniky od toal. papíru, krabice od rýže, to všechno se hází do umělohmotné přepravy umístěné v chodbě a když je plná tak se obsah přebere, vyberou se z ní sáčky od mouky nebo krabice od rýže, které se používají k ukládání skořápek od vajíček pro slepice, ostatní se naskládá do velké tašky a zanesou do kontejneru a pokud máme štěstí a kontejner není plný, tak tam obsah tašky vysypeme. Pokud ne, tašku zase odneseme domů a zkusíme to jindy, ale to už si předem zjistíme stav kontejneru, abychom zase nešli zbytečně. Situace se ale od začátku měsíce března letošního roku zlepšila, po urgencích na firmu RESPONO je svoz prováděn každý týden, místo 14denních cyklů.

2. Skleněné láhve od vína, sektu, becherovky, sirupů odnášíme do příslušného kontejneru zvlášť bílé sklo a zvlášť barevné přes „Hrušku“, kde nám něco vezmou jako vratnou láhev a zbytek jde do kontejneru, láhev od becherovky bez uzávěru

a kroužku pod uzávěrem. Také někdy střepy z rozbité sklenice. Kam ale s rozbitým keramickým hrnkem?

3. Dalším tříděným odpadem je malé množství sešlápnutých pet-lahví bez uzávěrů, kartonů od džusů a od mléka, kalíšků od jogurtů bez víčka, krabiček od tvarohu, mikroténových sáčků a také např. obalů od tyčinek Deli, slaných tyčinek a podobných pamlsků. Kartony vyplachujeme a sušíme, kalíšky a krabičky umýváme. Šroubovací uzávěry od pet-lahví se shromažďují pro synovce do školy, aby za ně dostal pochvalu (jsou součástí směsi při výrobě dětských prolézaček). Hliníková víčka od jogurtů přijdou k plechovkám, ale to nevíme jestli je správně, to musíme ověřit u RESPONA. V Rousínově je společný kontejner na pet-lahve, tetrapaky a ostatní plasty. V některých obcích jsou kontejnery na každý artikl zvlášť.

4. Čeho je u nás asi nejvíce to jsou plechovky od jídla pro kocoura. Má velkou spotřebu. Dále plechovky od sardinek a paštik. Plechovky vymýváme a suché ukládáme do obrovské tašky a když už

se tam opravdu žádná nevejde nezbyvá nic jiného než si naplánovat cestu autem do Sběrného dvora a tam obsah odevzdat. Při té příležitosti se vezmou do kapsy tužkové baterie a monočlánky a přiberou se prasklé žárovky, obal od laku na vlasy a pěny na holení.

5. Na bioodpad máme vyrazenou vyšší umělohmotnou misku, jejíž obsah putuje do zahrady na kompost. Do misky se ukládají odpady z ovoce a zeleniny (okrajky z brambor, mrkve, petržele, celeru, slupky z cibule, okusky jablek apod.), dále slupky z citrusových plodů, sedliny kávy a čaje, čajové sáčky. Přes léto není problém zaběhnout do zahrady i 2x denně když je potřeba, přes zimu využíváme kbelík na dvoře a do zahrady se vynášejí 1x za týden o víkendu.

Co nevím, ale to už jsem si zjistila, kam s ním, je obal od tvarohu kostky - horní vrstva hliník, spodní papír a co musím zjistit je pet-lahev od oleje – asi do Sběrného dvora.

Takže v koši na směsný odpad toho moc není, v poslední době jen použité papírové kapesníky.

Libuše Mikysková

Na internetových stránkách města www.rousinov.cz máme anketu k odpadovému hospodářství. Budeme rádi za všechny vaše příspěvky a dotazy.

